

Королемъ Бельгійскимъ, чрезвычайный посолъ и полномочный Министръ Короля Бельгійскаго при здѣшнемъ дворѣ, Баронъ О'Сюлливанъ де Грассъ, вступилъ въ исполненіе своихъ дипломатическихъ дѣлъ.

— Е. Вел. Императоръ, чрезвычайнаго посла и полномочнаго Министра при Великогерцогскомъ Баденскомъ и Великогерцогскомъ Гессенскомъ дворѣ, Графа Морица Дитрихштейна, изволилъ назначить къ тойже должности при Е. В. Королѣ Бельгійскомъ.

— 16 ч. с. м. Герцогъ и Герцогиня Моденскіе съ двумя своими сыновьями и двумя дочерьми, слѣдуя въ Вѣну приѣзжали чрезъ Лайбахъ.

Триестъ, 19-го Іюня.

Сейчасъ, предъ закрытіемъ почты, съ пароходомъ *Metternich* мы получили извѣстія съ востока. Сегодня сообщая вамъ только самую существенность. Между Турками и Египтянами произошла уже стычка форпостовъ, въ которой Турки одержали верхъ и въ слѣдствіе того овладѣли тремя Сирійскими деревнями. Египетское войско отступило. Султанъ будто сильно боленъ.

— Письма изъ Александріи отъ 7 ч. с. м. увѣдомляютъ, что все предвѣщаетъ войну. Паша кажется теперь много требуетъ денегъ и рѣшился продавать свою хлопчатую бумагу. Морская лова еще непрекратилась. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, 20-го Іюня.

За два дня Король посѣщалъ выставку промышленныхъ произведеній и съ любопытствомъ осматривалъ новый родъ ружья, какими вооруженъ будетъ полкъ конныхъ егерей, образуемый въ Виссанахъ.

— Слышно, что Графъ Моле отправится въ Англію. Онъ кажется желаетъ получить званіе Посланника при тамошнемъ дворѣ, чему однако сопротивляются нѣкоторые члены кабинета.

— Правительство отказало Испанскимъ инфантамъ въ дозволеніи пользоваться водами, и такъ они ограничиваются только употребленіемъ Энгіенскихъ водъ близъ Парижа.

— Вчера производили здѣсь опыты по новому способу очистки морской воды, привезенной до 4 бочекъ изъ Гавра. Очищенная новымъ способомъ вода, показалась наилучшею.

— Въ дворцѣ Министерства Юстиціи, предприняты работы для предохраненія сего зданія отъ всякаго нападенія. Кромѣ того тамъ сдѣланы одніи двѣри для сообщенія съ карауломъ темницы Консьержери, гдѣ будутъ другіе, имѣющіе сообщеніе съ префектурою полиціи, гдѣ собрана военная сила.

— Вчера задержано опять восемь лицъ, принадлежащихъ къ тайному обществу *правъ землевѣда*.

— Прежній Намѣстникъ Ост-Индіи Лордъ Бентинкъ, прибывшій сюда пользоваться, умеръ вчера на 66 году жизни.

— Французскій флотъ на востокѣ подъ начальствомъ Адмирала Лаланда, находился, еще до 29 Мая близъ Вурлы.

— Говорятъ Парижскій Архіепископъ опасно боленъ. — Кардиналъ д'Изоаръ, Ошскій Архіепископъ, перенесенъ на Архіепископство въ Лионъ, вмѣсто его наименованъ Архіепископомъ Аббатъ де Пенсъ.

— Вчера вышелъ первый номеръ Журнала *Le capitot Français* издаваемого Г-мъ Карломъ Дюраномъ бывшимъ издателемъ *Journal de Francfort*.

23-го Іюня.

Журналъ *Univers* имѣетъ извѣстія, что Франція, Англія, Австрія и Россія, рѣшили немедленно открыть совѣщанія между высокими державами Европы, для устройства дѣлъ Востока. Мѣсто, гдѣ должны производиться эти совѣщанія, еще не назначено, однакожь полагаютъ что для этого предпочтутъ Лондонъ.

24-го Іюня.

Решидъ-Паша нѣсколько дней тому назадъ, получилъ изъ Константинополя приглашеніе, немедленно возвратиться.

— Нѣсколько дней уже войска въ казармахъ находятся въ готовности. — Сегодня поутру опять арестованы многія лица.

— Въ Журналѣ *Messenger* пишутъ: „Сегодня разнесся слухъ, что Правительство получило телеграфическое донесеніе, о занятіи Турками многихъ деревень и вооруженія жителей. О рѣшительномъ сраженіи еще не говорятъ ничего, но полагаютъ, что ничто уже не можетъ отклонить или замедлить оного.“ Официальныя газеты о томъ ничего не упоминаютъ, а потому эти слухи пріобрѣли въ нѣкоторомъ отношеніи достоверность. Говорили также что начальникъ Друзовъ Эмиръ-Беширъ, оставилъ Ибрагима и перешелъ въ лагерь Турокъ, гдѣ

Бельгійскій, Посолъ Надзвычайный и Министръ Полномочный при Дворѣ Австрійскомъ, Баронъ О'Сюлливанъ де Грайсъ, обѣялъ знову свое функцые дипломатичныя.

— Цесаръ Имъ рачилъ назначить, dotychczasowego Посла Надзвычайнаго и Министра Полномочнаго при Дворѣ Великаго Хіеца Баденскаго и Великаго Хіеца Гессенскаго, Графа Морица Dietrichstein, на tenże обовязекъ при Королѣ Бельгійскомъ.

— Дня 16-го ter. m. Хіаже и Хіаженъ Моденскіи с двумя synami i dwiema córками, w podróży do Wiednia przez Laibach przejeżdżali.

Triest, 19 Czerwca.

Właśnie, przed samém odejściem poczty, otrzymujemy wiadomości przez parochod *Metternich* ze Wschodu. Udzielamy na dzisiaj główną tylko osnovę. Po między Turkami a Egipcyanami, zaszła już bitwa przednich straży, w której Turcy otrzymali górę, i skutkiem tego trzy wsi Syryjskie opanowali. Wojsko Egipcyan cofnęło się. Sultan ma być mocno chory.

— Listy z Alexandryi, są daty dnia 7-go terażn. m. Wszystko rokuje wojnę. Basza zdaje się teraz potrzebować wiele pieniędzy i wystawił na sprzedaż swoją bawelną. Zaraza jeszcze nie ustała. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, дня 20 Czerwca.

Przed dwoma dniami zwiędził Król wystawę płodow przemysłu i przypatrywał się z zajęciem nowemu rodzajowi strzelby, w którą będzie uzbrojony półk strzelców pieszych, organizujący się w Vincennes.

— Słychać, że Hrabia Molé pojedzie do Anglii. Życzy on sobie podobno otrzymać urząd posła przy tamtejszym dworze, czemu jednakże przeciwni są niektórzy członkowie gabinetu.

— Rząd odmówił Infantom Hiszpańskim pozwolenia do wód w Pireneach: poprzestaną więc na użyciu wód w Enghien, niedaleko Paryża.

— Wczora robiono tu doświadczenie nowej metody czyszczenia wody morskiej, której sprowadzono do 4-ch beczek z Havre. Nowym sposobem dystylowana woda, okazała się jak najlepszą.

— W pałacu Ministerstwa sprawiedliwości, przedsięwzięto roboty dla zabezpieczenia tego gmachu przeciwko wszelkiej napaści. Prócz tego zrobiono tamże jedne drzwi komunikujące ze strażą więzienia Conciergerie, a tam znowu drugie, komunikujące z prefekturą policyi, gdzie siła zbrojna jest zgromadzona.

— Wczora aresztowano znowu ośm osób, i jak się zdaje, należących do tajnego towarzystwa *Praw człowieka*.

— Dawniejszy wielkorządca Indyj - Wschodnich Lord Bentinck, który tu przybył na kuracyę, umarł dnia wczorajszego, przeżywszy lat 66.

— Flota francuzka na Wschodzie, pod Admiralem Lalande, znajdowała się jeszcze do dnia 29 Maja pod Vurla.

— Mówią, że Arcybiskup Paryżski jest niebezpiecznie chory. — Kardynał Isoard, Arcybiskup w Auch, został przeniesiony na Arcybiskupstwo Lyonskie; na jego miejsce mianowany Arcybiskupem Xiądz de Pins.

— Wczora wyszedł pierwszy numer dziennika *Le Capitot Français*, wydawanego przez P. Karola Durand, byłego Redaktora *Journal de Francfort*. (G. C.)

Dnia 23.

Dziennik *Univers* ma wiadomość, że Francja, Anglia, Austria i Rossja, postanowiły natychmiast otworzyć Konferencyę Wielkich Mocarstw Europejskich, do uregulowania interessow Wschodu. Miejsce, gdzie się ta Konferencya odbywać ma, nie jest jeszcze naznaczone, jednakże rozumieją, że wybor padnie na Londyn.

— Reszid-Basza przed kilką dniami otrzymał z Konstantynopola wezwanie, ażeby co najrychlej powracał.

— Od kilku dni wojska w koszarach stoją w gotowości. — Dzisiaj rano znowu wiele osób aresztowano.

— W Dzienniku *Messenger* czytamy: „Dzisiaj rozeszła się pogłoska, że Rząd otrzymał telegraficzne doniesienie, że Turcy wiele już wiosek opanowali, i mieszkańców uzbili. O porządnej bitwie nie mówią, ale tak sądzą, że nic już nie może przeszkodzić do jej stoczenia, albo odwleczenia.“ Gazety rządowe zupełnie o tém zachowują milczenie, które sprawiło, że tym pogłoskom pewną wiarę zaczęto dawać. Mówią też że Emir-Beszir, Xiądz Druzów, odstąpił Ibrahima i udał się do obozu Turków, gdzie miał konferencyę z Hafiz-Baszą, po której wojska Tureckie ruch rozpoczęły.

имѣлъ совѣщаніе съ Гафисъ-Пашею, послѣ котораго Турецкія войска пришли въ движеніе.

— Журналъ *Galignani-Messenger*, помѣстивъ извлеченное изъ Англійскихъ газетъ и полученное изъ писемъ изъ Монтевидео, извѣстие, что войска Французскаго флота блокирующаго берега Аржентинской республики, разбиты на голову войсками республики Буэнос-Айресъ и частію остались на мѣстѣ, отчасти же взяты были въ плѣнъ, которое объявляетъ совершенно выдуманнымъ. (*A.P.S.Z.*)

Тулонъ, 13-го Іюня.

Журналъ *Toulonnais* сообщилъ слѣдующее показаніе разныхъ флотовъ на востокъ и въ Черномъ морѣ: Турецкій флотъ состоитъ изъ 6 линійныхъ кораблей, 8 фрегатовъ, 4 корветъ, 3 брига и 1 парохода, вообще изъ 22 кораблей; Египетскій изъ 12 линійныхъ кораблей, 4 фрегатовъ, 4 корветъ, 3 брига и 1 парохода, вообще изъ 24 кораблей; Французскій изъ 4 линійныхъ кораблей, 1 корвета, 1 брига, всего 6. Англійскій изъ 8 линійныхъ кораблей, 2 фрегатовъ, 1 корвета, 2 пароходовъ, всего изъ 14 кораблей; по ту сторону Босфора находится 2 о 102 орудіяхъ, 1 о 100 орудіяхъ, 8 въ 84 орудій, 5 о 74 пушкахъ линійныхъ кораблей, 8 фрегатовъ, 5 корветъ и значительное число бриговъ, и также пароходовъ, вообще 50 кораблей. (*G.C.*)

Б е л г і я.

Брюссель, 17-го Іюня.

Въ некоторыхъ Журналахъ за вѣрное уведомляютъ, что всѣ Французскіе Офицеры, служащіе въ Белгійскихъ войскахъ, получили предписаніе отъ своего Правительства, возвратиться во Францію, въ слѣдствіе недавно состоявшагося постановленія возбужденнаго во Франціи всеобщее негодованіе.

— Говорятъ, что дипломатическія отношенія Белгій съ Австрією и Пруссією, будутъ возобновлены еще на этой недѣлѣ. Австрійскій и Пруссійскій Посланники намѣрены возвратиться въ Брюссель. Г-нъ Дюваль де Беналье отъѣзжаетъ въ Берлинъ, а Г-нъ О'Сулливанъ въ Вѣну.

18-го Іюня.

Въ сегодняшнемъ Мониторѣ помѣщенъ рапортъ о послѣднемъ выборѣ одного Сенатора въ Брюссель, подписанный Королемъ Министромъ Внутреннихъ и Иностраныхъ Дѣлъ Г-мъ де Тѣ. Упомянутый Министръ жалуется Королю на поступки Губернатора Брабанціи Барона Стассарта, который вопреки данному слову, ходатайствовалъ о званіи Сенатора не въ Брюссель но въ Невелль, теперь выбранъ въ столицу, и по сему случаю Г-нъ Аршо не получивъ сего достоинства. Въ слѣдствіе сего рапорта Баронъ Стассартъ отрѣшенъ отъ должности съ предоставленіемъ ему права просить выслуженной имъ пенсіи по существующимъ на сей предметъ правиламъ, на его же мѣсто назначенъ исправляющимъ должность Губернатора Баронъ Виронъ.

— Отрѣшеніе отъ должности Барона Стассарта произвело здѣсь въ целомъ край сильное впечатлѣніе. Баронъ Стассартъ, бывшій Губернаторъ Намурской провинціи, извѣстенъ въ Французской литературѣ какъ баснописецъ; онъ былъ членомъ первой палаты Генеральныхъ Штатовъ и ревностнѣйшимъ противникомъ Нидерландскаго Правительства въ 1830 году. Брюссельскіе граждане, избравшіе его Сенаторомъ, съ большимъ удивленіемъ узнали о его участи. (*O.G.C.H.*)

А н г л і я.

Лондонъ, 16-го Іюня.

Третьяго дня Королева присутствовала на засѣданіи капитула ордена Бани и наименовала кавалеромъ сего ордена Принца Фердинанда Саксенъ-Кобургскаго.

— Министры, какъ извѣстно, измѣнили отчасти составленный ими учебный планъ, согласно которому юношество, безъ различія вѣроисповѣданій, будетъ обучаться вообще наукамъ, и только Законъ Божій, преподаваемъ будетъ отдѣльно по каждому вѣроисповѣданію. Несмотря на то, что обстоятельство сѣе предоставлено времени, Лорды: Стенлей и Ашлей упрекали Министровъ въ Нижней Палатѣ, что они хотѣли изволновать юные умы и посеять въ сердцахъ воспитанниковъ безвѣріе и скептицизмъ. Напрасно повторяли Министры, что будетъ учрежденъ совѣтъ народного просвѣщенія, который будетъ отвѣчать Парламенту за всѣ свои распоряженія, и что они имѣютъ цѣлю единственно сближеніе различныхъ вѣроисповѣданій, согласуясь съ правилами всеобщей вѣротерпимости, и распространить просвѣщеніе въ бѣдномъ классѣ жителей, ибо почти всегда случается, что изъ числа 100 преступниковъ, 87 не знаютъ грамоты. Оппозиція рѣшительно требовала, чтобы осталась часть плана ученія, правительствомъ внесеннаго, была отвергнута, и сильно поддерживала проектъ Лорда Стен-

— *Dziennik Galignani-Messenger* wiadomość z gazet Angielskich wyjętą, a przez listy z Montevideo otrzymaną, jakoby wojska floty Francuskiej, blokującej brzegi Argentynskie, przez wojska Rzeczypospolitej Buenos-Ayreskiej na głowę pobite zostały, i częścią na placu legły, a częścią w niewolę się dostały, za czyste zmyślenie oświadczają. (*A.P.S.Z.*)

Tulon, 13 Czerwca.

Dziennik Toulonnais umieścił następujący wykaz rozmaitych flot na Wschodzie i morzu Czarném: „Turecka, 6 okrętów liniowych, 8 fregat, 4 korwety, 3 brygi i 1 statek parowy, w ogóle 22 okręty; Egipska, 12 okrętów liniowych, 4 fregaty, 4 korwety, 3 brygi i 1 statek parowy, razem 24 okręty. Francuska, 4 okręty liniowe, 1 korwetę, 1 bryg, razem 6. Angielska 8 okrętów liniowych, 2 fregaty, 1 korwetę, 1 bryg, 2 statki parowe, razem 14 okrętów; z tamtej strony Bosforu stoi 2 stowudziestodziałowych, 1 stowdziałowy, 8 osmdziesiątczterodziałowych, 3 siedmdziesiątczterodziałowych okrętów liniowych, 8 fregat, 5 korwet i znaczna liczba brygów oraz statków parowych, razem 50 żagli. (*G.C.*)

Б е л г і я.

Bruxella, 17 Czerwca.

Niektóre dzienniki za rzecz najpewniejszą głoszą, że wszyscy oficerowie francuzcy, znajdujący się w służbie belgijskiej, otrzymali rozkaz od swego rządu ażeby powracali do kraju, a to w skutku prawa niedawno zapadłego, które we Francji powszechną wzbudziło niechęć.

— Stosunki dyplomatyczne z Austrią i Prusami mają być, jak mówią, w tym tygodniu jeszcze przywrócone. Posłowie: Austriacki i Pruski zamierzają wrócić do Bruxelli. P. Duval de Beaulieu wyjeżdża do Berlina, a P. O'Sullivan do Wiednia.

Dnia 18.

Czytamy w *Monitorze* z dnia dzisiejszego raport o ostatnim wyborze Senatora w Bruxelli, zdany Królowi przez Ministra Spraw Wewnętrznych i zagranicznych P. de Theux. Pomieniony Minister użala się przed Monarchą na postępowanie Gubernatora Brabanty, Barona Stassart, który, mimo dane przyrzeczenie, nie starał się w Bruxelli, ale w Nivelles, o godność senatorską, obrany został w stolicy, a z tego powodu Hr. Arschoot nie utrzymał się. W skutku tego raportu, Barou Stassart otrzymał uwolnienie od obowiązków, z wolnością starania się, w drodze przepisów, o pensyę wysłużoną, a na jego miejsce mianowany został zastępcą Gubernatora, Barou Viron.

— Złożenie z urzędu Barona Stassart sprawiło tu i w całym kraju wrażenie. Barou Stassart, poprzednio Gubernator prowincyi Namur, znany jest, jako bajkopisarz w literaturze francuskiej; był członkiem pierwszej izby stanów jeneralnych i najgorliwszym przeciwnikiem Rządu Niderlandzkiego, w roku 1830. Obywatele Bruxelscy, którzy go senatorem obrali, z wielkiem zadziwieniem dowiedzieli się o jego losie. (*G.R.K.P.*)

А н г л і я.

Лондонъ, 16 Czerwca.

Królowa odbywała zawczora kapitułę orderu Łaziennego, na której udzieliła wielki krzyż pomienionego Orderu Xięciu Ferdynandowi Sasko-Koburgskiemu.

— Ministrowie cofnęli, jak wiadomo, w części swój plan naukowy, na mocy którego młodzi ludzie, bez różnicy wyznań, pobierać mieli wspólnie nauki, i jedynie słuchać mieli oddzielnie nauki religii właściwego wyznania. Pomimo to wszakże i pomimo pozostawienia całego tego przedmiotu dalszemu czasowi, Lordowie: Stanley i Aschley, wyrzucali im wczora gorzko, w Izbie Niższej, że chcieli zupełnie zamieszanie w młodych umysłach zaprowadzić i położyć zasadę niedowiarstwa i sceptycyzmu. Napróżno powtarzali Ministrowie, że ustanowiona będzie tajna rada wychowania, odpowiedzialna Parlamentowi za swe postępowanie, i że jedynie jest ich zamiarem zbliżyć do siebie, gwoili powszechnej tolerancyi, rozmaite wyznania i zaprowadzić oświatę pomiędzy klasą najuboższą: zawsze się bowiem zdarza, że z pomiędzy 100 zbrodniarzy, 87 pisać i czytać nie umie; opposycya trwała ciągle w mocnem postanowieniu odrzucenia pozostałej części planu naukowego, przez rząd wnoszonego, i popierała silnie projekt Lorda Stanley, aby podany był adres

лея, предлагавшаго подать Королевскій адресъ съ просьбою, чтобы Е. В. отменила распоряженія касательно тайнаго совѣта. Въ будущую Среду вопросъ этотъ будетъ окончательно рѣшенъ, потому, что многіе изъ членовъ намѣрены произнести по сему предмету рѣчи, а въ понедѣльникъ и вторникъ Палата будетъ заниматься предметами не меньшей важности, а именно: биллемъ касательно Ямайки и проектомъ Г. Грота, касательно введенія тайнаго собранія голосовъ при выборахъ. (О.Г.Ц.И.)

22-го Іюня.

Вчера представленъ былъ Королевскій новый Епископъ Петербургскій, исполнившій актъ вѣрно-подданческой присяги. Потомъ Ея Величество Королева, давала прощальную аудіенцію Россійскому Посланнику, Графу Поццо-ди-Борго, отправляющемуся въ отпускъ въ Парижъ.

— По письмамъ полученнымъ въ Ливерпуль, Негры взбунтовались въ окрестностяхъ Морангамъ въ Бразиліи, овладѣли плантаціями и угрожали городу. (А.Р.С.З.)

Испанія.

(съ Испанскихъ границъ.)

Письмо съ предѣловъ Наварры отъ 19-го с. м. извѣщаетъ, что Эспартерро и Марото, по требованію послѣдняго, заключили перемиріе на три мѣсяца, въ намѣреніи содѣйствовать переговорамъ. (А.Р.С.З.)

Турція.

Константинополь, 5-го Іюня.

Извѣстіе о утврѣдѣніи Нури Ефендія, будѣ Гафисъ-Паша отправлено повелѣніе объ отступленіи, неподтвердилось. Кажется, что Турецкій Министръ подавалъ только надежды, на счетъ отправленія упомянутого приказанія. Между тѣмъ ничего достать не удалось, и это все болѣе убѣждаетъ, что порта въ исполненіи своихъ плановъ, хочетъ единственно выиграть время, именно въ отношеніи Франціи, которую почитаетъ благоприятствующею Вице-Королю. — Повѣренные въ дѣлахъ производили совѣщаніе съ Портою, совѣтуясь о непріятельскомъ ея положеніи противъ Мегмеда-Али. Они вновь старались склонить совѣтами къ миру, но успѣли сдѣлать только то, что Порта возобновила прежніе обѣты, что велитъ возвратиться своему войску, если Египетское войско уступитъ во внутрѣ Сиріи. И такъ Султанъ знаетъ нехочетъ о малѣйшей съ своей стороны покорности, а напротивъ принимаетъ мѣры, показывающія явно, что онъ рѣшился довести дѣла до крайности. Между прочимъ опять отправили 10,000 чел., въ Сирію, несмотря на представленія Лорда Понсомби и Адмирала Руссена. Этотъ отрядъ войска отплылъ на дняхъ въ море. Полагаютъ, что Гафисъ-Паша ожидаетъ этихъ подкрѣпленій, чтобы начать наступательныя дѣйствія. Между тѣмъ онъ укрѣпилъ Биръ, и это мѣсто избралъ центральнымъ пунктомъ своихъ дѣйствій, еслибы до того дошло. Ибрагимъ-Паша все еще стоитъ подъ Алеппомъ съ лучшимъ своимъ войскомъ, и несомнительно, что онъ не оставитъ этой позиціи развѣ въ крайнемъ случаѣ. — Лордъ Понсомби и Адмиралъ Руссенъ, непрекращающіе съ своей стороны дѣятельности. Замѣтивъ, что ихъ представленія безуспѣшны, до той степени, что они небыли въ силѣ воспрепятствовать послѣдней высылкѣ 10,000 войска въ Сирію, объявили Портѣ, что каждое соприкосновеніе съ той и другой стороны флотовъ, навлечетъ большое неудовольствіе Англіи и Франціи, и уже кораблями сихъ двухъ народовъ даны приказанія, чтобы недопускали подобной стычки. Эта угроза, можетъ быть отворотитъ морское сраженіе, но нисколько неперемѣнитъ настоящаго порядка дѣлъ.

— Состояніе здоровья Султана кажется опаснымъ. Извѣстно изъ достовѣрнаго источника, что страдаетъ онъ болѣзнію, могущею вообще разстроить жизненные силы.

— Извѣстія изъ Персіи сообщаютъ о выступленіи войска изъ Тегерана противъ Герата. Говорятъ, одинъ Европеецъ, живущій при дворѣ Персидскаго Шаха, представилъ ему мысль, какой политикѣ долженъ слѣдовать Персидскій дворъ въ странахъ своихъ на югъ. Иностранецъ сей пользуется большимъ довѣріемъ у Шаха, который напротивъ пренебрегаетъ Англичанъ и даже съ презрѣніемъ обращается съ ними. Нужны рѣшительныя произшествія, чтобы Англичане опять могли пріобрѣсти потерянное въ Персіи вліяніе, такъ какъ они навлекли на себя неудовольствіе сей страны, гордыми своимъ обращеніемъ.

— Въ Албаніи открытъ заговоръ. Слышно, что удалось Турецкому Правительству задержать зачинщиковъ. Это Албанцы, прибывшіе недавно изъ Египта, и тамъ состоявшіе въ службѣ Мегмеда-Али,

до Крѣпости, въ которой заперто до нея прошге, бы рачыла согнаъ розказ тайней рады dotyczący. Остаточне rozstrzygnięcie tego ważnego pytania, nastąpi w przyszłą środę, z powodu, że wielu członków Parlamentu chce jeszcze mówić w tym przedmiocie, i że w poniedziałek i wtorek, Izba zajmować się będzie równie ważnymi przedmiotami, to jest: bilem względem Jamajki, i projektem P. Grote, o wprowadzeniu tajemnego głosowania przy wyborach. (G.R.K.P.)

22 dnia.

Wczora Królowej przedstawiony był nowy Biskup Peterborough, który akt swego hołdu złożył. Potem udzieliła Królowa Jej Mość audyencyą pożegnalną Posłowi Rosyjskiemu Hrabie Pozzo-di-Borgo, który do Paryża na urlop wyjeżdża.

— Według listów w Liverpoolu otrzymanych, Negrowie w okolicach Moranham w Brezylji powstałi, planowały oprować, i zagrażali miastu. (A.P.S.Z.)

Hiszpania.

(Od granic Hiszpańskich.)

List z pogranicza Nawarry pod 19 m. t. m. uwiadomiam, że Espartero i Maroto, na żądanie ostatniego, zawarli trzymiesięczny rozejm dla ułatwienia układów. (A.P.S.Z.)

Turcja.

Stambul, 5 go Czerwca.

Wiadomość o zapewnieniu Nury-Efendego, jakoby posłano Hafiz-Baszy rozkaz do odwrótu, nie została potwierdzona. Zdaje się, że Minister Turecki czynił tylko nadzieje względem postanienia rzeczzonego rozkazu. Tymczasem nic do dnia dzisiejszego nie zrobiono, a to przekonywa coraz więcej, że Porta chce w wykonaniu swych planów zyskać jedynie na czasie, mianowicie względem Francyi, którą za przychylną dla Vice-Króla Egiptu uważa. — Pełnomocnicy mieli konferencyę z Portą, naradzając się względem nieprzyjacielskiego jej stanowiska na przeciw Mehmedowi-Alemu. Pełnomocnicy starali się nanowu dać przewagę radom pokojem tchnącym, jednakże tyle tylko skorzystali, że Porta ponowiła dawniejsze zapewnienia, iż cofnie wojsko swoje, byle wojska egipskie odesłano wgląb Syrii. Tak więc nie chce Sułtan nie wiedzieć o najmniejszej ze strony swojej uległości, i owszem chwytając środki, pokazujące wyraźnie, iż postanowił doprowadzić rzeczy do ostateczności. Między innemi, posłano znowu 10,000 ludzi do Syrii, bezwzględnie na przeżożenia Lorda Ponsonby i Admirała Roussin. Ten transport wojska wyruszył w tych dniach pod żagle. Jest mniemanie, że Hafiz-Basza oczekuje na te posiłki, ażeby rozpocząć działy zaczepne. Tymczasem utwierdził on Bir, któreto miejsce obrał sobie za punkt środkowy swych działy, gdyby do takowych przyszło. Ibrahim-Basza stoi zawsze jeszcze pod Aleppo z czołem wojska swojego, i niemasz wątpliwości, że stanowiska rzeczzonego nie opuści, aż chyba w razie ostatecznym. — Lord Ponsonby i Admirał Roussin nieprzestają ze swej strony być bardzo czynnemi. Widząc, że ich przedstawienia zostają bez skutku i to tak dalece, iż nie było w ich mocy przeszkodzić postanieniom ostatnich 10,000 do Syrii, zapowiedzieli więc Porcie, iż każde starcie się flot obustronnych ściagnie największą nagana ze strony Anglii i Francyi, i że posłano już rozkazy okrętom tych dwóch państw, ażeby podobnego starcia się nie dopuszczali. Ta groźba zapobieży może bitwie na morzu, ale nie zmieni nic, ani na jolę, w teraźniejszym położeniu rzeczy.

— Stan zdrowia Sułtańskiego, zdaje się grozić niebezpieczeństwem. Wiadomo z dobrego źródła, że cierpi dolegliwości, zagrażające ogólnem sił osłabieniem.

— Doniesienia z Persyi piszą o wyruszeniu z Teheranu wojska przeciwko Heratowi. Mówią, że pewien Europejczyk, bawiący przy dworze Szacha Perskiego, podał mu myśl, jakiej polityki wypada trzymać się dworowi perskiemu, w krajach jego, na południe położonych. Ten cudzoziemiec posiada w wysokim stopniu zaufanie Szacha, który natomiast lekce waży Anglików, a nawet pogardliwie obchodzi się z niemi. Trzebaby chyba wielkich wypadków, ażeby Anglicy byli w stanie odzyskać wpływ utracony w Persyi, którą zniechęcili sobie dumnym swym postępowaniem.

— W Albanii odkryto spisek. Słychać, że udało się rządowi tureckiemu pojmać samych sprawców. Są to Albańczykowie, którzy przybyli niedawno z Egiptu, tam zaś w służbie Mehmeda-Alego zostawali. (2)

Мустафа-Паша Эпирскій и Македонскій Губернаторъ овладѣлъ ими. Они посажены въ особой тюрьмѣ. Найдены будто у нихъ значительныя деньги. Это извѣстіе произвело большое впечатлѣніе во всей Румелии. Говорятъ даже, они были въ связи съ нѣкоторыми чиновниками въ Константинополѣ. Этотъ случай внушаетъ Портѣ нѣкоторое опасеніе, такъ какъ все ея войско, на которое можно полагаться, находится теперь въ Азій. Европейцы могли бы быть въ большой опасности, ибо фанатики не оставили бы имъ приписать всѣхъ несчастій постигающихъ страну. По ихъ мнѣнію Глугры суть единственною причиною истребленія янычаръ и новостей вводимыхъ Султаномъ. Должно знать, что Албанія есть очагъ янычаровъ.

— Многимъ удивительно, что Порта желаетъ войны; но чему она подвергается при томъ? Если она выйдетъ побѣдоносною въ первомъ сраженіи, несомненно она пріобрѣтетъ всю Сирію и Египетъ; разбитое Египетское войско, немедленно разсѣется; Эмаръ-Беширъ, охотно возобновитъ прежнія отношенія съ Султаномъ и войско Друзовъ сдѣлается очень важною силою, Турецкое же вступило бы безпрятственно въ Александрію и въ Каиръ. Области невоспользуются этимъ, но увеличится важность Султана, Государство опять возродилось бы въ прежнихъ частяхъ своихъ, и тѣмъ вліяніе Порты на политику Европы сдѣлалось бы значительнымъ. Въ отношеніи Мегмеда-Али, онъ былъ бы однимъ изъ тѣхъ явленій, каковы были нпр. Али-Паша и многіе другіе, которые появлялись, исчезали.—Съ другой стороны еслибъ Турецкое войско было поражено, тогда Европейскія Державы, которыя неказываютъ теперь Портѣ помощи, потому признали бы ея защиту, чтобы не допустить паденія ея. И такъ во всякомъ случаѣ, Порта не подвергается всего урону, подобно Мегмеду-Али. Вѣлчайшее несчастіе котораго могло бы постигнуть Порту, есть лишеніе дани и совершенная независимость. Но и тогда Султанъ будетъ имѣть еще ту выгоду, что изъ непріятеля, сдѣлается союзникъ, который защищая Константинопольскій престолъ, будетъ защищать собственные дѣла. (G.C.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Въ газетѣ *Times* пишутъ слѣдующее: „Г-нъ Ваггоръ, на пути въ Египетъ, получивъ, по прибытіи въ Мальту, оттуда письма, отъ 17-го прошлаго мѣсяца, въ коихъ увѣряютъ его, что Мехметъ-Али старается воспрепятствовать существующимъ сношеніямъ Египта съ Ост-Индскими колоніями. Онъ негодуетъ на Европейскихъ консуловъ за то, что они старались разрушить его намѣреніе освободиться отъ Турецкой зависимости; но провзды путешественниковъ и перевозъ товаровъ чрезъ его край, такъ выгодны для Египтянъ, что нечего опасаться, чтобы препятствія сіи продолжались.“

— Въ Гренѣ въ Даніи, составилось общество, въ намѣреніи дѣлать опыты размноженія устрицъ. На милью въ морѣ хотятъ пустить 10,000 устрицъ, и если удастся это, то по истеченіи 3-хъ лѣтъ начать ловлю. Король даровалъ обществу 10-лѣтнюю привилегію на ловлю безъ взноса пошлины.

— Въ Французскомъ Мониторѣ помѣщены два отчета морскаго Министра Адмирала Дюперре, и два Королевскія постановленія. Первое заключаетъ въ себѣ единообразное раздѣленіе народонаселенія на островахъ: Мартиникъ, Гвадалупъ и Французской Гвианѣ, безъ различія вольныхъ жителей отъ невольниковъ; въ другомъ изложены правила постепеннаго освобожденія невольниковъ, мѣры къ предупрежденію могущихъ вкрасться злоупотребленій, и опредѣлены случаи, въ коихъ Министру предоставляется право воспрепятствовать ихъ освобожденію.

— Въ Судѣ города Кастельнодары во Франціи производился процессъ особеннаго рода. Графъ Латуръ д'Овернь Лорагви, 22 года, какъ глава фамиліи, сохранялъ у себя сердце Тюреня и перваго Французскаго гренадера Латура д'Овернь. Г-жа Понтавиръ требовала, чтобы сердце сего послѣдняго было отдано ей и выиграла процессъ. (O.G.C.P.)

Съ 1-го числа наступающ. мѣсяца Іюля, начинается подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Также съ 1-го Іюля начинается подписка на 3-ю Четверть сего года для жителей Вильны. Цѣна 2 р. 25 к. сереб.

ВИЛЬНА. Типог. А. Марциновскаго. Печатаѣ дозволено. 27 д. Іюня 1839 г.— Коллеж. Совѣт. Ценсоръ Иванъ Вахкевичъ.

fa-Basza, Gubernator Epiru i Macedonii, dostał ich w swe ręce. Są osadzeni w odosobnioném więzieniu. Miano znaleźć przy nich znaczne summy pieniężne. Wiadomość o tém sprawiła mocne wrażenie w całej Rumelii. Mówią nawet, że mieli związki z niektórymi urzędnikami w Stambule. To odkrycie niepokoi eokolwiek Portę, ponieważ wszystkie jej wojsko, na którym polegać mogła, stoi teraz w Azji. Europejczycy mogli by być w wielkiem niebezpieczeństwie: ponieważ fanatycy nie omisszaliby im przypisywać wszystkich, kraj dotykających, nieszczęść. Ich zdaniem, dżiaurowie tylko są jedyną przyczyną zniszczenia janczarów i nowości przez Sułtana zaprowadzanych. Trzeba wiedzieć, że Albania jest ogniskiem janczaryzmu.

— Zadziwia nie jednego, że Porta pragnie wojny; lecz cóż ona ryzykuje przytém? Jeżeli będzie zwyciężką w pierwszej potyczce, nie można wątpić, że zyszcze całą Syryą i Egipt; pobite wojsko egipskie, rozproszy się niebawnie; Emir Beszyr wznowi chętnie dawne sojusze z Sułtanem i wojsko Druzów zrobi się przez to, potęgą wiele decydującą, tureckie zaś dostałoby się bez przeszkody do Alexandryi i Kairu. Kraje nie zyskają na tém, ale wzmoże się powaga i znaczenie Sułtana, państwo powstałoby znowu, połączone w dawnych swych częściach, a przez to wpływ Porty na politykę Europy stałby się więcej znaczącym. Co do Mehmeda-Alego, ten byłby jednym z owych meteorów, jakim był np. Ali-Basza i wielu innych, którzy pojawiwszy się światu, znikli z niego. — Z drugiej strony, jeżeliby wojsko tureckie pobite zostało, wtenczas mocarstwa europejskie, chociaż dzisiaj w zaczepce nie są Porcie pomocne, jednakże odtąd zajęłyby się jej obroną, aby jej upadku nie dopuszczać. W każdym przeto razie, Sułtan nie stawia wszystkiego na kartę, tak, jak np. Mehmed-Ali. Najgorszem, co by go spotkać mogło, jest strata haraczu i zupełna niezawisłość lennika. Ale i wtenczas jeszcze będzie miał Sułtan tę korzyść, że z niepewnego dziś przyjaciela i właściwego przeciwnika, stanie się naturalny sprzymierzeniec, który, broniąc tronu Stambulskiego, swój własny byt ochraniać będzie. (G.C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Czytamy w *Times*: „P. Waghorn, płynący do Egiptu, otrzymał w Malcie listy z tego kraju, dochodzące do 16 Maja, w których mu donoszą, że Mehmed-Ali niektóre czyni przeszkody w związkach zaprowadzonych przez Egipt z osadami w Indyach Wschodnich. Jest on rozżalony na Europejskich konsułów, że ci starali się zniweczyć jego zamiary wyswobodzenia się z podległości Turckiej; atoli przejazd podróży i przewoz towarów przez kraj jego, tak są korzystne dla Egipcyan, iż nie można mieć obawy, aby te przeszkody długo trwać mogły.“

— W Grenaa w Danii, związało się towarzystwo, mające na celu czynienie doświadczeń, około rozmnożenia ostryg. Chcą o milę w morzu wpuścić 10,000 ostryg, i jeżeli się rzecz uda, za trzy lata odbyć połów, Król udzielił towarzystwu 10-letni przywilej na wolny od cła połów.

— *Monitor* Francuzki umieścił dwa sprawozdania Ministra Morskiego, Admirała Duperré i dwa postanowienia Królewskie. Pierwsze, zawiera jednostajny podział ludności wolnej i niewolników na wyspach: Martynice, Gwadalupie i w Gajannie francuzkiej; drugie zajmuje się przedmiotem wyswobodzenia stopniowego niewolników, zaradza mogącym się wydarzyć nadużyciom, tudzież przewiduje przypadki, w których Minister wzbronіć może ich wyzwolenia.

— Przed trybunał miasta Castellnaudary, we Francyi, wytoczyła się szczególnego rodzaju sprawa. Od lat 22, Hrabia Latour d'Auvergne Lauraguis, jako głowa rodziny, miał w swém posiadaniu serce Turenusza i pierwszego grenadyera Francyi Latour d'Auvergne. Pani Pontavire domagała się wydania serca tego ostatniego, które jej przysądzone zostało. (G.R.K.P.)

Od dnia 1-go następującego miesiąca Lipca, zaczyna się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z pocztą 5 rub. 50 kop., bez pocztu 4 rub. 50 kop. srebrem. Również od 1-go Lipca zaczyna się prenumerata na 3-ci kwartał tegoż r. na miejscu w Wilnie—Cena rub. sr. 2 kop. 25.